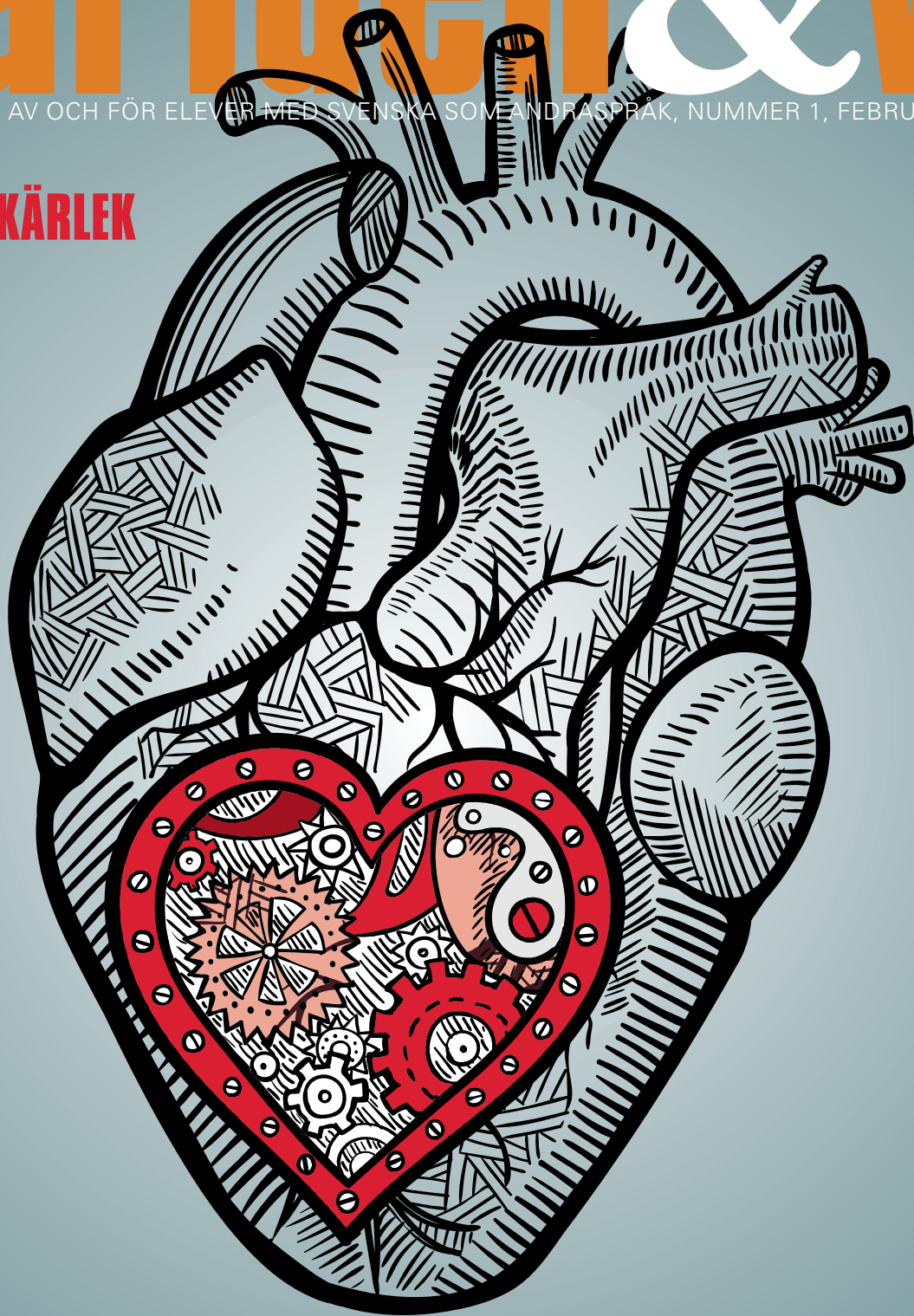

världen & vi

EN TIDNING AV OCH FÖR ELEVER MED SVENSKA SOM ANDRASPRÅK, NUMMER 1, FEBRUARI 2017

TEMA: KÄRLEK

”Jag vill stå upp för mig själv!”

– om modet att välja det som känns rätt

Våra älskade saker

– kan vi älska en sak lika mycket som en person?

Läs tidningen på webben
www.varldenochochvi.se

Ge lite kärlek idag

Temat för det nya numret av Världen&vi handlar om kärlek. Vad betyder kärlek? På vilka sätt kan man visa kärlek? Det finns många fina och tankvärda texter i det här numret. Responsen från eleverna har varit fantastiskt. I deras texter om kärlek ryms också sorg, saknad, glädje och pirr i magen.

För mig är kärlek att se andra människor och acceptera att vi är olika. Samtidigt är vi väldigt lika. Människor runt om i världen försöker leva sina liv så bra som möjligt. Vi försöker alla bli så lyckliga och kärleksfulla vi kan. Allt efter våra förutsättningar.

USA:s nye president Donald Trump visade i sin valkampanj en hel del tråkiga attityder. Det känns fortfarande väldigt konstigt att en president kan säga sådana saker om andra människor. Under demonstrationerna mot Trump i november stod

många personer med en knuten näve i luften. Det är ofta ett uttryck för motstånd och protest. Men i södra USA sägs det att barn föds med knutna nävar för att det är där de håller sina gåvor till oss människor. Under barnets första veckor öppnar de sakta händerna och delar med sig av gåvorna.

Jag tror att enda vägen framåt är att vi också sträcker ut våra öppna händer till de runt omkring oss. Ofta är det enkla handlingar som är de mest kraftfulla. Försök att varje dag ge lite kärlek till de människor du möter. Ett leende eller ett ärligt menat, hur mår du? I de små handlingarna börjar vi gå mot en bättre och mer kärleksfull värld. Allt efter våra förutsättningar. En liten bit i taget.

Patrick Sörquist,
Chefredaktör

Vad är kärlek?

Om du slår upp ordet kärlek i ett lexikon, så hittar du att kärlek är en känsla. Att man tycker mycket om någon. Kärlek symboliseras alltid som hela hjärtan och regnbågar, men kan det inte vara mer än så?

Enligt oss människor finns det olika typer av kärlek. Känslan som du har till din partner, dina barn, din familj, ditt jobb eller ditt land och så vidare. Men vilken är den viktigaste känslan till dig själv?

Enligt mig är kärleken till mina barn den ultimata.

Början av den känslan var när jag höll dem i min famn. Jag började se livet från ett annat perspektiv. Visst, det är inte lätt att vara fri från oro när man uppfostrar sina barn. Men när jag ser dem växa upp och bli stora, så är det värt varenda minut. Den största glädjen är när jag ser dem utveckla sina personligheter och bli fina människor med stora hjärtan.

Mina barn kan bli osams då och då. De gör mig missnöjd och jag gör dem missnöjda också, men det är okej. Det finns ingen relation i världen där föräldrarna och barnen inte blir missnöjda med varandra. Däremot är relationen inte bra om de inte försöker lösa problemet.

Min största kärlek är den till mina barn. Vilken är din?

Sura Al-Rubaye,
lärare sfi

REDAKTION Världen&vi 2017:

Patrick Sörquist, chefredaktör
patrick.sorquist@abf.se
Fredrik Harstad, redaktör
fredrik.harstad@abf.se
Malak Aljebbawi, skribent, sfi Odin
Saeed Mohammed Hassan Ali, skribent, sfi Odin
Ayan Nur, skribent, sfi Odin
Zakka Zahki, skribent, sfi Odin
Samra Mešinović, formgivning
samra.mesinovic@abf.se

ÖVRIGA MEDARBETARE, nr 1:

Sura Al-Rubaye, lärare sfi
Aicha Subhieh, sfi Odin
Sakuna Boonkanha, Sfi Stockholm
Sebastian, sfi Stockholm
Nur Kölegöz, sfi Stockholm
Oscar Luwangula Mutebi, sfi Odin
Shukri Osman, sfi Odin
Linda Falaha, sfi Odin
samt skribenter på s 6-7 och debattsidan.

TRYCK:

Dardedze holografija SIA,
Maza Rencenu 12, Riga, LV - 1073

OMSLAG:

Illustration: ©Renicka, istockphoto.com

ISSN: 2001-5585

UTGIVARE:

ABF Vux

ADRESS:

Världen&vi
att Patrick Sörquist
ABF Vux
Odinsgatan 17
411 03 Göteborg
patrick.sorquist@abf.se

HEMSIDA:

www.varldenochvi.se

NYA ORD s 2-3

tänkvärda = värda att minnas
responsen = svar, reaktion
acceptera = säga ja till
förutsättningar = det som behövs för att klara något
knuten näve = stängd hand
gåvor = presenter
handlingarna = något man gör

TEMA: KÄRLEK

Minnen som försvann

Jag tittar alltid på väggen i matrummet. Jag ber om Guds nåd och förlåtelse för min mamma. På väggen hänger en broderad tavla. Jag fick den av min mamma för 35 år sedan. Det var hon som sydde mönstret på tavlan.

På tavlan finns en skål full med frukt. Det är fina färger och jag känner att tavlan är sydd med trådar av guld.

Livet är vackert som en film. Det bästa är att omge sig med sin familj, föräldrar, vänner och grannar. Huset jag bodde i förstördes i kriget. Min älskade tavla blev kvar i det förstörda huset. Alla minnen försvann i kriget.

Aicha Subhieh,
sfi Odin

Bild: © Alexandra E Rust, www.flickr.com

NYA ORD fort. från s 2

symboliserar = något som betyder något speciellt

ultimata = absolut bästa

utveckla = bygga upp

perspektiv = hur vi ser på något

bli osams = inte vara vänner

missnöjda = inte nöjda

nåd = förlåtelse

förlåtelse = att säga till någon att du inte är längre arg på honom/henne

broderad = att sy en mönster på ett tyg, t ex en blomma

sydd = tyg som är ihopsatt med nål och tråd

omge = att ha många personer runt omkring dig som kan ge dig stöd

trådar = långa och smala bitar av tyg

förstördes = något som skadades mycket så att det inte längre gick att använda

snickare = en person som jobbar med trä och gör t ex möbler

Den trasiga stolen

Jag älskade min morfar. Han var jättesnäll. När han lagade mat var det jättegott. Jag saknar honom.

När jag var liten cyklade jag till skolan varje dag. Vad jag inte visste var att han cyklade efter mig utan att jag såg det.

Han gav pengar till en affär som låg bredvid min skola. När jag ville äta godis där behövde jag inte betala.

Min morfar jobbade som snickare. En gång gjorde han en fin trästol till mig. Jag tyckte om stolen och jag gillade att sitta på den. När jag åt frukost, lunch och middag ville jag sitta på trästolen. Men nu är den sönder. Jag saknar min stol.

Jag vill sitta på stolen och jag vill krama morfar igen. Men nu är han död. Jag älskar min morfar.

Sakuna Boonkanha,
sfi Stockholm

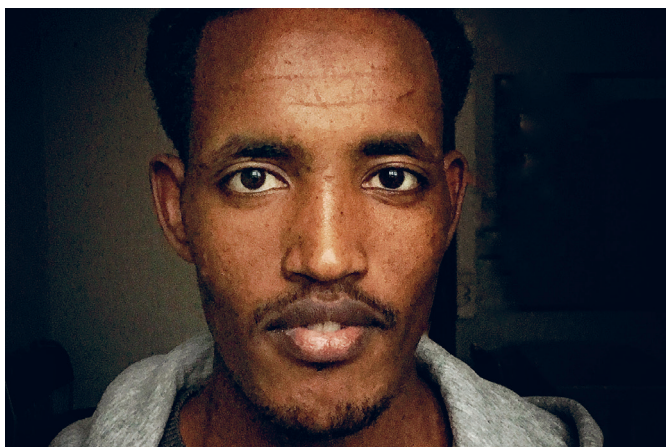
Bild: © umbrellahed56, www.flickr.com

TEMA: KÄRLEK

Hur känns det att bli kär?

Fyra sfi-elever berättar hur de ser på kärlek och berättar om sin första förälskelse.

Bilder s. 4: Patrick Sörquist

Namn: Saleh Abdulatif

Land: Eritrea

Läser: Sfi

Vad betyder kärlek för dig?

Kärlek kan vara en kompis, familj eller flickvän. Om man inte har kärlek har man inget liv. Min familj har gjort mycket för mig. Min pappa dog när jag var liten och sen fick vi problem med regeringen och våra grannar. Min mamma tog med familjen och flyttade till en ny stad, för att komma undan problemen. Hon har offrat mycket för mig.

Hur kände du dig första gången du blev kär?

Jag och en tjej gick i samma klass. Vi skojade med varandra. Jag trodde inte att vi skulle bli kära. Steg för steg började jag bli kär i henne. Jag berättade för hennes kompis att jag gillade henne. Tyvärr tyckte hon inte samma sak. Jag kunde inte gå till skolan på åtta månader. Jag fick mitt hjärta krossat.

Kan kärleken ta slut?

Den första kärleken tar aldrig slut!

Namn: Tracy Felix

Tidigare hemland: Nigeria

Läser: Sas 1

Vad betyder kärlek för dig?

Jag känner mycket och när man blir förälskad känner man en konstig känsla i kroppen.

Hur kände du dig första gången du blev kär?

Första gången jag blev kär kände jag mig som en blomma. De behöver vatten för att växa. Om man inte vattnar så dör både blomman och kärleken.

Tror du att kärleken kan ta slut?

Nej, kärleken kan inte ta slut. Därför att kärleken alltid finns i mitt hjärta.

Namn: Mohammed Ali

Tidigare hemland: Somalia

Läser: Sfi

Vad betyder kärlek för dig?

Kärlek är bra saker. När någon vill gifta sig är det viktigt att känna kärlek. Om två personer är kära i varandra och gifter sig kan de leva ett bra liv

och vara glada. Om man frågar en annan person och den inte vill gifta sig kan man känna sig väldigt sorgsen.

Hur kände du dig första gången du blev kär?

Jag kände många saker till exempel att mitt hjärta bankade snabbt. Jag funderade på om hon skulle acceptera mig eller inte.

Tror du att kärleken kan ta slut?

Om det finns problem i relationen kan man glömma bort varandra. Blir det flera problem kan kärleken ta slut.

Namn: Rattana Khiawram

Tidigare hemland: Thailand

Läser: Sfi

Vad betyder kärlek för dig?

Man måste vara snäll både mot mig och min familj. Att vara snäll innebär bland annat att båda hjälper till hemma och delar på sysslorna.

Hur kände du dig första gången du blev kär?

När jag var femton år gick jag i skolan och jag träffade min första kärlek där. Han var jättevacker och jättesnäll. Jag älskade honom från första gången jag såg honom. Jag körde förbi med min motorcykel och tittade i smyg. Jag var blyg för han var så vacker. Vi har ingen kontakt längre.

Kan kärleken ta slut?

Ja, om människor inte respekterar varandra som de är. Eller om de inte pratar med varandra. Då kan små problem bli till stora problem.

Kärlek på olika sätt

Kärlek vid första ögonkastet

Bild: www.flickr.com

År 2010 träffade jag en tjej i kyrkan i Syrien. Hon var en jättefin tjej. Hon hade blont hår och blå ögon. Min kusin var hennes vän och de var med varandra i kyrkan. Jag började fråga min kusin: "Vem är hon"? Min kusin sa till mig att hon var en granne och bodde på samma gata. Hon hette Reem. Jag ville lära känna henne direkt.

Mitt hjärta började banka snabbt. Jag sa till mig själv att detta är kärleken jag letat länge efter.

Senare berättade jag för henne att jag jobbade som målare. Jag ville att hon skulle bli min fru och att vi skulle leva lyckliga ihop. Vi började träffas två gånger i veckan.

Vi var tillsammans i fyra år men gifte oss inte på grund av kriget i Syrien. Slutligen skildes vi åt då vi flydde till olika länder. Tyvärr slutade kärlekshistorien.

Zakka Zahki, sfi Odin

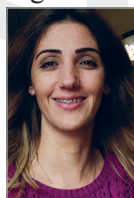
Ett barn har tre perioder i livet

Det finns olika sätt att uppfostra ett barn. Jag tycker att det är ett svårt jobb, men vi måste lära oss hur vi ska behandla våra barn. Barnen är som vita papper. Vi måste skriva rätt saker på pappret så att det inte blir fel. Barn är vårt samhälles framtid. Därför är det viktigaste av allt att ta ansvar och uppfostra dem på rätt sätt.

Barn är som ett träd som ska växa rakt upp och bli fint. Om barnen uppfostras bra ger det en god smak på frukterna i trädet. Vi föräldrar är som stolparna runt trädet som är våra barn. Vi är de som håller och stödjer trädet för att det ska växa åt rätt håll. I Islam säger vi att föräldrarna måste behandla sina barn på tre olika sätt, vid tre olika perioder. Upp till sju år behandlas de som kungar. Från sju till fjorton år behandlas de som personer som inte är fria, utan måste vara lydiga. Från fjorton till tjugooett år behandlas de som ministrar. Då diskuterar vi med dem och de får vara med och påverka viktiga beslut som rör deras liv.

Det viktigaste i en uppfostran är att ge barnen ansvar, ömsesidig respekt och mycket kärlek till sig själva och andra människor.

Malak Aljebbawi, sfi Odin

LÄS FLER TEXTER FRÅN
SFI-ELEVER PÅ WEBBEN
www.varldenchvi.se

Källan till kärlek

Kärlek är en viktig del i att bygga ett samhälle, eftersom kärlek är maten i livet. Om ett samhälle ska bli helt komplett måste det bygga på kärlek. De samhällen som har mycket kärlek är alltid framgångsrika, effektiva och rika på mänskliga resurser. Då får man också barn som är smarta och kreativa.

Barn är grunden för allt i livet. Detta innebär att vi inte kan få ett sunt och friskt samhälle utan att först ta hand om kvinnorna. De föder barnen som är grunden till ett bra och kärleksfullt samhälle. Kvinnorna är källan till kärlek och sann medkänsla för barn. Om ett barn inte har en bra mamma så blir man inte en bra person. Detta innebär att kvinnor är lösningen för att behålla kärleken i våra samhällen.

**Saeed Mohammed Hassan Ali,
sfi Odin**

När man träffar någon i Etiopien

Bild: www.pixabay.com

När någon är intresserad av en annan person så måste man först ta kontakt. Då frågar man personen: "Kan vi prata lite"? Man kan träffas hemma eller gå på ett café och ta en kaffe. I Etiopien är det ganska vanligt att det är männen som tar kontakt först. Men det är också vanligt att kvinnor tar kontakt med män. När personen blir mer intresserad av den andre så kanske man vill gifta sig. Först frågar mannen om kvinnan vill gifta sig. Efter det måste man gå hem till kvinnans föräldrar och fråga om lov. En del föräldrar säger att mannen måste betala en hemgift, och en del säger att de kan gifta sig utan att betala.

Jag och min man gifte oss i Addis Abeba i Etiopien. När vi träffades första gången hade jag inte tid att prata, men jag sa att vi kunde ses nästa dag. Vi träffades ett par timmar, pratade och drack kaffe. Han berättade att han älskade mig och att han ville gifta sig. Han gick hem och pratade med mina föräldrar. Mina föräldrar frågade om jag kände likadant. Det gjorde jag. Vi hyrde en restaurang på Hotell Al-Haramain. En månad senare hade vi ett bröllop för ungefär hundra släktingar och vänner. Nu har vi varit gifta i snart två år.

Ayan Nur, sfi Odin

TEMA: KÄRLEK

Kärlek till en sak

Ibland kan ett smycke eller en trasig telefon göra att vi känner kärlek. Men är det verkligen saken vi älskar? Här berättar några elever om sina mest älskade saker.

Den här boken har jag fått. Boken handlar om hur Gud uppfattas. Den är jätte viktig för mig. Jag har läst den många gånger och blir alltid glad när jag läser den. Och kanske träffar jag min Gud. Den helige ande. Jag ska behandla boken med respekt. Jag kommer aldrig att ge den till någon annan. **Yonas Habtemikeal**

Min scarf är viktig för mig. Jag har fått den som gåva av min kompis. Därför är det inte möjligt att ge den till någon annan. Jag använder den under vintern. Jag känner mig väldigt glad och tacksam när jag ser scarfen. Det är trevligt att ge något till andra. Prova att ge en gåva till dina vänner eller till din familj. Efter det blir det lättare att älska varandra. **Abdiwahab Abdulahi Mohamed**

Jag ska berätta om mitt armband. Det är en gåva från en kompis. Det är mycket viktigt för mig. Jag fick det av min kompis Abrhale för sju år sedan. Han bodde i Eritrea förut men nu vet jag inte var han finns. Vi har inte kontakt på telefon eller sms, eftersom jag inte kunde lämna mitt telefonnummer. Jag älskar honom väldigt mycket. Varje gång jag tittar på armbandet blir jag glad och det är viktigt för mig. **Kiflom Ezra Tesfazghi**

Den här Buddhamedaljongen fick jag av min far. Den är mycket gammal och betyder väldigt mycket för mig. Den ger lycka, tur och tar hand om vår familj. Min far fick medaljongen av sin far, min farfar, och jag kommer att ge den vidare till mitt barn när han blir äldre. Sedan går den vidare inom familjen. **Rattana Khiawram**

Min kompis gav mig mobiltelefonen som en gåva innan jag reste hit. Han sa att jag kommer att behöva den. Jag behövde mobilen under min tuffa och hårda tid i Grekland. Den påminner mig om min resa hit som var väldigt jobbig. När jag ser telefonen kommer jag ihåg min kompis och mitt land. Jag kommer också ihåg mina kompisar på resan. Jag ser den som mycket värdefull och jag kan inte vara utan den, även om den inte fungerar längre. **Abdul Hamed Mazluom**

Jag fick klänningen från min syster. Hon gav mig den när jag skulle kliva på planet till Sverige. Jag älskar att få presenter från min syster. Klänningen har stor betydelse för mig. Jag känner mig varm när jag bär den. Den får mig att minnas min syster. Vi har inte sett varandra på över två år. När jag har den på mig tänker jag på henne. Jag är så glad att hon finns. **Mai Thi Nguyen**

När min syster kom till Sverige hade hon med sig en parfym till mig. Hon köpte den även om hon inte hade så mycket pengar. Men hon visste att jag skulle bli glad. Hennes flytt från Syrien till Sverige var väldigt lång och kostade mycket pengar. Ändå köpte hon en fin present för att göra mig glad. Därför uppskattar jag hennes gåva jättemycket! **Ehsan Farhat**

På min nionde födelsedag fick jag en gåva från min bästa kompis. Det var en plånbok. En svart plånbok av bra skinn. Det är den viktigaste saken för mig. Det är lättare att ha ordning i den än ordning i min byxficka. Den är alltid med mig. Jag lämnar aldrig den i huset eller någon annanstans. Utom i min byxficka. Plånboken var med mig från Libanon till Europa och sen till Sverige. Hela tiden och alla stunder. Den är ett minne från min bästis och har blivit en del av mig nu. Jag ska aldrig lämna den ifrån mig. **Abdulmajed Alzoubi**

Dans istället för ensamhet

När vi blir äldre är det lätt att känna sig ensam. Ensamhet gör ofta att vi mår dåligt. Varje fredag träffas pensionärer på äldreboendet i Björkekärr för att dansa och umgås. Det får dem att må bättre. Malak Aljebbawi och Saeed Mohammed från Världen&vi gjorde ett besök för att prata om dans och kärlek på äldre dar.

– Idag är det elva veckor sedan min fru Mona dog. Vi var gifta i sextio år och jag saknar henne väldigt mycket. Gert Ors-hammars pigga ögon fylls med tårar. Blicken flackar och munnen darrar. Malaks fråga om vad kärlek är får Gert att minnas sin fru. Från rummet bredvid hörs musik och flera par är uppe på dansgolvet. Det märks tydligt att Gert är ledsen för att Mona är död. Sakta och med lite skakiga händer sträcker han sig efter kaffekoppen. Han dricker lite och torkar sina tårar med baksidan av handen. Saeed som sitter närmast lägger sin hand på Gerts axel. Han håller kvar den utan att säga något. Lite mänsklig kontakt räcker ibland väldigt långt.

Gert berättar att han och Mona hade stor respekt för varandra. I deras relation var det ingen som dominerade eller bestämde. De pratade mycket med varandra. Det viktigaste var att inte bara prata, utan också att lyssna på den andre. Att prata och berätta vad man känner.

Gert växte upp i Helsingborg i södra Sverige. Mamman var hemma och skötte allt i hemmet. Hon hade inget annat jobb.

– Det betydde mycket för mig och mina bröder att mamma var hemma. Vi har aldrig haft stora problem i livet. Det tror jag beror på den kärlek vi fick. I Gerts familj var de fem bröder. Föräldrarna hade alltid nära till en kram och bröderna kom i första hand.

– Vi bodde i en tvåa och jag delade säng med två av

mina bröder. När man bor så nära inpå varandra måste man lära sig att hålla sams.

I rummet intill fortsätter dansen. Vincent da Silva och hans dotter Kim spelar den klassiska låten "Mycket ljus och mycket värme". Musiken uppskattas av pensionärerna som kommit till Björkekärrshuset för att dansa. Många berättar att de mår bra av att röra på sig till levande musik, vara sociala och få lite närhet. Ett av paren som ofta kommer hit är Kent Pettersson och Gun Fredriksson. De träffades på en fredagsdans för ett par år sedan. De var båda över åttio år när de återigen fann kärleken i livet.

– Det kan bli tungt och ensamt när man lever själv. Jag gillar att laga mat och det blir roligare att laga mat till någon annan, berättar Gun. Kent och Gun bor inte tillsammans. De tycker det är viktigt att ha frihet att göra saker på egen hand. Kent spelar till exempel bordtennis med kompisar flera gånger i veckan. Till fredagsdanserna går de alltid tillsammans. När de är uppe och dansar är det inte bara med varandra. Att umgås och dansa även med andra är något de försöker göra ofta.

– Kent dansar bra. Det gjorde han även första gången vi sågs. Man måste gripa tag i kärleken när det bjuds, säger Gun och försvinner ut på dansgolvet.

Det är inte alla som är uppe och dansar. Vid ett bord sitter Siw Hedin tillsammans med en kompis. Hon har levt ensam länge och trivs bra med det. Även för flera av hennes vänner är det viktigt att bestämma över sig själv och sin tid. Ofta tycker Siw att det är jobbigt att behöva förklara varför hon trivs bra med att vara själv. Ibland

kan det såklart bli ensamt. Speciellt när hon känner sig lite ledsen eller under längre helger som påsk, midsommar och jul.

– Men man måste inte sitta och deppa bara för att man lever ensam. Den främsta relationen är den man har till sig själv. Och det är den jag vårdar just nu!

Intervju: Saeed Mohammed Hassan Ali och Malak Aljebbawi, sfi Odin

Text och foto: Patrick Sörquist, redaktör

NYA ORD

ensamhet = en känsla att man är själv, utan vänner
pensionärer = en äldre person som inte längre jobbar, efter 65 eller 67 år

äldreboende = en plats där gamla människor bor och får vård

umgås = träffas, vara tillsammans

pigga ögon = ögon som är levande och glada

flacka = titta oroligt åt olika håll

dominera = bestämma

hålla sams = vara vänner, inte bråka

uppskatta = tycka om

bordtennis = bollspel som spelas på ett bord med nät

främst = först

deppa = vara ledsen

Jag fortsätter kämpa för att vara den jag är

Ardeshir Bibakabadi är homosexuell. Han har kämpat länge för att kunna leva öppet med sin sexualitet. För det har han fått offra sin familj. Om han inte flytt från Iran hade han fått offra livet. Nu driver han föreningen Homan i Göteborg, som hjälper homosexuella att våga vara sig själva.

Ardeshir föddes 1962 och växte upp i staden Rashd i Iran. Han var yngst av sju syskon. Hans pappa arbetade som skomakare och var den ende i familjen som hade jobb. Pappan kunde inte läsa och skriva. Ardeshir gjorde uppror mot sin pappa och de bråkade mycket.

– I tonåren började jag attraheras mer och mer av killar. Jag kände aldrig några stora känslor för tjejer.

När han var 14 år blev han ertappad med en annan kille. De hade inte sex men kysstes och tog på varandra. Ardeshir minns att hans pappa blev väldigt arg och slog honom. Familjen pratade aldrig om det som hade hänt. Det tystades ner och sopades under mattan.

Ardeshir var en rebell som ville gå emot sin pappa så mycket han kunde. Han gjorde militärtjänst för att bevisa att han var en man.

År 1979 störtades Shahen som hade haft makten i Iran. Ayatollah Khomeini blev nu landets ledare. Islam fick en större betydelse och friheten blev sämre och många iranier lämnade landet. Iran var också i krig med Irak. Ardeshirs bror blev skjuten till döds på gatan av Khomeinis polis. Pappan tog detta hårt och dog 1981. Ardeshir och hans pappa hann aldrig bli vänner.

År 1984 kom Ardeshir till Sverige. Han var då 22 år. På flyktingboendet i Vetlanda jobbade en kvinna som hette Anna. Hon var volontär och lärde ut svenska.

– Vi kände en väldigt stor attraktion för varandra. Jag kände mig väldigt trygg med henne. Ardeshir blev förälskad i Anna och levde med henne i åtta år. De fick en son som nu är 26 år. Efter sex-sju år tillsammans blev Ardeshirs dragning till män för stor och Anna stöttade honom i sökandet efter sig själv.

– Min längtan var någon annanstans. Det är svårt att leva ett liv som inte är sant. Jag blev tvungen att välja mellan min inre känsla och min trygghet med Anna. Det var mycket jobbigt.

Föreningen Homan blev då rädd-

ningen för Ardeshir. Där kunde han vara sig själv och prata med andra som förstod honom. Julen 1993 berättade Ardeshir för Anna att han ville komma ut som homosexuell. Flera kompisar stöttade honom. Även hans fru var ett stort stöd.

1994 blev Ardeshir tillsammans med Östen som också lämnade sin fru och barn. Efter några år fick Östen cancer och dog. Ardeshir ville säga någonting på begravningen, men Östens familj ville inte att andra skulle få veta att han var homosexuell.

– I kyrkan sa prästen att jag var en vän och inte Östens partner. Då kunde jag inte hålla tyst. Jag hade stått tillbaka så mycket i mitt liv och ville inte sopas under mattan igen. Jag ville stå upp för mig själv.

Många homosexuella behöver hjälp för att inte fortsätta gömma sin rätta person. Varken för sig själv eller andra. De flesta har levt falskt hela livet och kan vara väldigt rädda för att vara den de innerst inne är. Homan blir då en viktig förening och mötesplats. Tillsammans med föreningen RFSL är den ett stort stöd för homosexuella. Här kan man prata med någon som kan visa vägen.

– Många invandrare har koll på varandra. De förtrycker varandra fastän de är i Sverige och friheten. Det är min personliga åsikt, men jag tycker det är väldigt sorgligt att det ska behöva vara så.

Ardeshir valde sitt privatliv framför sin familj. Det var väldigt jobbigt men han berättar att det inte fanns någon annan väg.

– Du kan bli fri. Du behöver inte leva som en främling för dig själv.

Foto och text: Patrick Sörquist, redaktör

Föreningen Homan Göteborg

www.homan.se

Adress: Mellangatan 1 (nära Järntorget)

413 01 Göteborg

Tel: 0703-52 30 19

Varje tisdag mellan kl 16-18.30 kan du träffa andra, få stöd och gott kamratskap.

RFSL Göteborg

www.goteborg.rfsl.se

E-post: info@goteborg.rfsl.se

Tel: 031-788 25 10

Adress: Stora Badhusgatan 6, våning 9.

Ligger nära Stenpiren.

Under kontorstid tar de endast emot besök efter tidsbokning. Öppet hus onsdagar 18-21.

VIKTIGA ÅRTAL

- År 1944 blev det lagligt i Sverige att ha sexuell relation med person av samma kön.
- År 1979 blev Sverige det första landet i världen som inte längre såg homosexualitet som en psykisk sjukdom.
- År 1999 blev det förbjudet att diskriminera personer på grund av sexuell läggning eller kön. Men lagen gällde bara i arbetslivet. Sju år senare, 2006, blev det också förbjudet att diskriminera barn och unga i skolan. Förut hade personalen i skolan mer lagligt skydd än vad eleverna hade. Lagen kom till för att ge elever ett bättre skydd mot kränkningar och mobbning.
- År 2009 sågs det inte längre som en psykisk sjukdom att vara transvestit.

NYA ORD

uppror = kraftig protest

attraheras = vara intresserad

ertappad = avslöjad med något som är förbjudet

sopades under mattan = gömmas undan

militärtjänst = vara i militären

störtades = ta ifrån någon makten

volontär = frivillig

längtan = att sakna någon/något

partner = den andra personen i ett förhållande

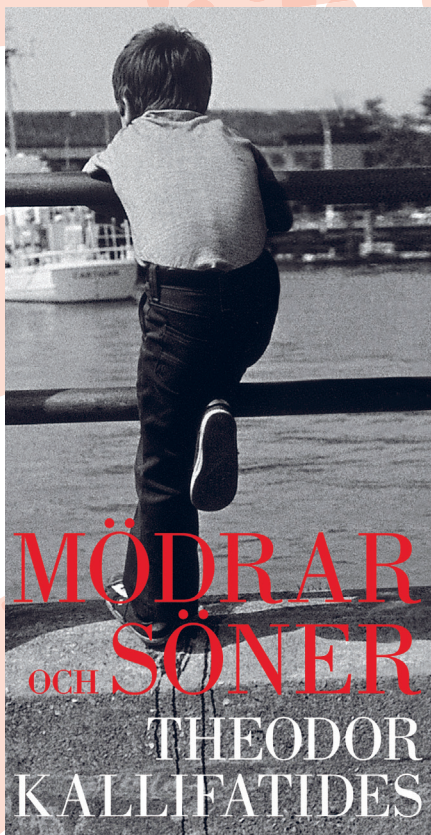
falskt = inte sant, inte äkta

förtrycker = tvinga någon att lyda

EN BRA BOK

Mellan dåtid och nutid

Omslag: www.albertbonnierforlag.se

Författaren Theodor Kallifatides är från Grekland men har bott i Sverige i 50 år. I sin bok "Mödrar och söner" beskriver han hur han besöker sitt hemland och hur han bor en vecka hos sin mor i Aten.

Boken handlar om moderns liv men också om skillnader och gemenskapen mellan mor och son. Den handlar också om relationen mellan Grekland och Sverige och mellan dåtid och nutid.

Under sin tid i Grekland funderar Kallifatides mycket över sig själv. Handlingen är inte så viktig i "Mödrar och söner". Kallifatides beskriver sin mor och äldre bror som förtfarande bor i Grekland och vad de gör. Viktigare är känslorna och tankarna som boken förmedlar.

När jag började läsa boken tyckte jag författaren var lite pessimistisk och negativ. Men snart förstod jag hans varma karaktär och hans positiva

syn på världen. Hans mor är mycket viktig för författaren. Hon representerar Grekland för honom. "När mamma dör, dör Grekland för mig".

Jag förstod hur svårt det är att leva i två olika världar. Att inte känna sig hemma i något av länderna.

Jag tror inte längre att han är pessimistisk eller negativ. Han är positiv, men kanske lite ledsen och trött. Jag tyckte om hans visdom och tankar. Och hans mammas tankar. Hon är en roande kvinna.

Boken var gripande. Den förmedlar många känslor som jag också känner. Min pappa dog också och mamma är den enda jag har kvar.

Sebastian, sfi Stockholm

*Idag måste du gå ut
Skratta lite
Eller ge ett vänligt leende åtminstone
Hälsa på alla
För vi behöver varandra
Älska allt och alla
Det kommer tillbaka till dig
Förr eller senare
Hjälpa människor
Så mycket som möjligt
Undra och oroa dig inte
Gör allt detta idag
Vi vet inte hur lång tid vi har*

*Säg jag älskar dig till någon som
Behöver höra det
Dröj inte, gör det idag
Även nu
Nu, är en present
till mig – till dig – till alla...*

Nur Kölegöz, sfi Stockholm

Jag känner för att gråta

Jag känner för att gråta
när hon ringer mig
Vad vi ska snacka om för att
Jag kan inte prata svenska,
hon kan inte prata engelska
Men hon vill lyssna på min röst.

Jag träffade en vacker flicka
när hon var på väg till
centralen nära Nordstan.
Vi blev vänner och
vi bytte telefonnummer.
Jag skickade henne min första låt
Hon sa att den var bra.
Hon känner glädje när hon spelar min låt

Jag känner för att gråta
när hon ringer mig
Vad vi ska snacka om för att
Jag kan inte prata svenska,
hon kan inte prata engelska
Men hon vill lyssna på min röst

Hon tycker om att höra min röst varje dag,
hon vill lyssna på min låt.
Hon gillar inte någon sång
hon gillar bara min
Det är jättekonstigt för att
Hon vill inte prata med människor som kan prata svenska.
Hon vill bara prata med mig

Jag känner för att gråta
när hon ringer mig
Vad vi ska snacka om för att
Jag kan inte prata svenska,
hon kan inte prata engelska
Men hon vill lyssna på min röst

Hon är fin tjej när hon pratar
Hon är snäll
Hon är alltid glad när hon hör min fina röst

Oscar Luwangula Mutebi, sfi Odin

Bäst att säga sanningen

Självklart måste man säga sanningen, behöver man ljuga så kan man såra andra tror jag.

Jag har ljugit väldigt mycket för nära och kära. Mest för att slippa konsekvenserna. Men jag har lärt mig att konsekvenserna bara blir värre av att ljuga. Jag har ett väldigt starkt minne och kan komma ihåg alla de lögnen jag sagt utan misstag. Ibland är det bra att ljuga. Om verkligheten är för tråkig, då måste man ljuga. Tycker jag.

När jag var åtta år sa jag till mina föräldrar att jag skulle till skolan. Istället gick jag med mina vänner för att leka i skogen. Jag ljög. Mina föräldrar trodde att jag var i skolan. Detta var början på lögnerna i mitt liv. Efter det började den lilla lögnen att förvandlas till en stor lögn.

Så alla ni som känner igen er i att ni ljugar för mycket och inte vågar vara er själva. Ta steget och stig ut ur det "normala". Bli er själva. Allting kommer bli mycket bättre då. Ni kommer bli starkare och bättre än alla andra.

Wafa Soleymani, sfi Odin

Musik får mig att må bra

Bild: Patrick Sorquist

Jag tycker väldigt mycket om musik. Den betyder nästan allt för mig.

När jag är glad brukar jag lyssna på musik. När jag känner mig ledsen lyssnar jag också på musik, eller så tittar jag på The Voice och Idol på Youtube.

Ibland lyssnar jag faktiskt också på musik från naturen. Till exempel fåglarna som sjunger en sommarmorgon. När jag var ung spelade

jag piano i kyrkan. Nu kan jag inte det längre eftersom jag glömt hur man gör.

Musik är viktigt för mig eftersom den är mat för min själ. Den är också min bästa terapi när jag är ledsen. Ibland undrar jag hur tråkig världen skulle vara utan musik.

Lilian,
sfi Stockholm

Det är viktigt att kunna språket!

Jag är invandrare. Jag är 40 år och har jobbat 16 år i restaurangbranschen. Jag blev arbetslös för ett år sedan. Jag kunde inte skriva eller läsa, för jag gick inte i skolan i mitt hemland.

Jag började en utbildning inom industri. Jag tycker det var bra, för att jag kunde inte skriva grammatik på svenska. Jag tycker att man måste ha en utbildning. Då är det lätt att hitta jobb. Utan utbildning är det svårt. När man ska söka jobb frågar först företagen och arbetsgivarna om man har utbildning och erfarenhet.

Om man kommer till ett land måste man kunna språket för att skriva och läsa. Jag tycker att det är kommunens ansvar att man ska gå i skolan och få en utbildning.

Sfi-elev Odin

FRÅN REDAKTIONEN

Vad tycker du?

Vad tänker du? Håller du med eller inte? Skriv till Debatt! Skicka din text till: patrick.sorquist@abf.se

Vad är en god relation?

En god relation bör byggas på en stabil grund så att par kan fortsätta att leva tillsammans. Jag ska skriva om vad jag tycker är viktigt i en relation.

Jag tycker att respekt är jätteviktigt i en relation. Om vi respekterar varandra kan vi diskutera allt tillsammans. Vi kan hitta bra lösningar på våra problem. Vi ska alltid vara ärliga mot varandra och vi ska respektera varandras önskemål. Om jag hittar alla dessa bra egenskaper hos en och samma person, kommer han att bli en stor passion i mitt liv. För mig är respekt som vatten är för en blomma, för utan vatten vissnar blommorna.

Det är också viktigt att vi har delat ansvar för hemmet och för familjen. För om det bara är jag som tar ansvar för allt blir jag trött och stressad. Då

kan jag inte fortsätta mitt liv på ett bra sätt. Jag kan inte ta hand om min man och samtidigt hitta en balans för mig själv. Om vi vill undvika problem måste vi ha delat ansvar om små saker också.

Bra ekonomi är också viktigt för relationen. Då kan vi resa, gå på restaurang, göra fler aktiviteter och vi kan skaffa barn. En relation utan barn är som en trädgård utan blommor. Våra barn ger oss livsgnista. Detta gäller alla våra barn i världen. Vi kämpar för att vi alltid ska få vara tillsammans som en familj.

Till slut vill jag säga att en god relation påverkar hela samhället.

May Lionel Onella,
sfi Angered

Bilder s 14-15: pixabay.com

Vi kan alltid ändra vår syn på kärlek

Räck upp handen om du inte älskar kärlek! Jag skulle tro att ingen i hela världen skulle rätta upp sin hand. Och anledningen är att även den värsta personen älskar någon.

Jag har ett minne från när jag gick i årskurs sju. Min lärare i litteratur sa till oss att man måste älska sig själv innan man kan älska andra.

Jag förstod inte riktigt, eftersom jag fortfarande hörde min mammas röst tala om för mig att jag måste älska andra. Jag hade aldrig frågat henne om jag skulle älska mig själv först. Nu kan jag inte göra det för att hon dog för flera år sedan.

Jag tror att det var självklart för henne att man älskar sig själv. Att det var därför hon inte nämnde det. Men jag förstod det som att om du älskar dig själv är du självisk.

I början av 80-talet var lärare i Algeriet tuffa och du kunde straffas om du ifrågasatte dem. Jag kunde

inte argumentera med min lärare då. Nu känner jag mig glad över att jag inte gjorde det. Det tog mig ett tag att förstå att människor älskar andra och sig själva samtidigt.

Jag tror att jag säger det här då det alltid finns nya sätt att tänka på. Inte bara att vi älskar vår och sommar, utan att vi också lär oss att älska vinter och höst. Samt att vi uppskattar att vi är här och gör saker tillsammans.

Borhane Deneche,
sfi Stockholm

NYA ORD

ljuga = inte tala sanning

konsekvens = följd av något

misstag = fel man inte vill göra

förvandlas = ändras

arbetsgivare = företag som anställer människor

respekt = uppskatta någon

diskutera = säga vad man tycker

önskemål = något man vill ska hända

egenskaper = sätt att vara

passion = stor kärlek

ansvar = göra det man måste

undvika = låta bli, avstå

anledningen = förklaring till att man gör något

självisk = bara tänka på sig själv

argumentera = berätta varför

ifrågasätta = säga att man inte tror på en viss sak

uppskatta = tycka bra om någon

PORTRÄTT

Två sfi-elever, Shukri Osman och Linda Falaha, berättar om minnen och en speciell träff.

När jag träffade min man

Det var en lugn och stilla vinterdag 1988. Jag gick under en januarihimmel full av moln. Det blåste lite och var mycket kallt. Platsen var Bosasa i Somalia. Det var den första dagen som jag träffade min blivande man.

Jag har så många minnen från den dagen och kommer aldrig att glömma den. Jag bjöd in honom till mitt hem. Andra dagen träffades vi och pratade i flera timmar med varandra. Vi bestämde att vi skulle bli ett äkta par. Tiden gick och efter flera långa år gifte vi oss 1995. Vi hade fest och bjöd in familj och kompisar. Det var ingen stor fest utan mer en familjefest. Efter ett år fick jag mitt första barn. Det blev en dotter. Jag har fött fem barn och fyra är fortfarande i livet. Nu bor jag i Sverige och Göteborg med mina kära barn. Vi trivs bra här. Min man bor i Etiopien. Han är jättesnäll. Jag känner en stor kärlek till honom och våra barn.

Shukri Osman, sfi Odin

Bild: pexels.com

Den gamla klockan

När jag var liten hade vi en klocka hemma. Den klockan var jättegammal. Jag brukade tänka att den var så gammal. Varför hade vi den?

Men när mina föräldrar dog tog jag klockan. Den är jätteviktig för mig. När jag tittar på den känner jag att min pappa är med mig. Ibland känns det som hela familjen är med mig. Förut var vi tillsammans, nu bor flera av oss i olika länder. När jag ser på klockan och tänker på den gråter jag. Jag saknar mina syskon, min mamma och pappa.

Klockan påminner mig om mitt hus i Syrien. Jag kommer inte att glömma de fina dagarna där. Den klockan är vittne till mina ord. Klockan var med mig fram tills nu. Jag kunde inte ta med mig den till Sverige. Jag älskar min far och mor.

**Linda Falaha,
sfi Odin**

Bild: pixabay.com